

Oversigt over Plantesygdomme.

196. — Oktober 1933.

Vintersæden er mange Steder paa Grund af Tørken spiret uensartet, vanskeligt har det navnlig været med Hvide efter reolpløjet Græs.

Smælderlarverne har enkelte Steder gjort sig bemærket i Kornmarkerne, derimod foreligger endnu ingen Meddelelser om Skade forvoldt af Fritfluelarven.

Kartofler med Rustpletter.

Marmorering i Kaalroer er meget udbredt; paa lette og kalkrige Jorder er denne Fejl ofte ondartet og kan allerede ved Optagningstiden være gaaet over til Kærneraad. I hvert Tilfælde maa der passes godt paa Kaalroekulerne, at Temperaturen holdes saa nær 2—4 ° C. som muligt.

Kaalfluelarverne har i Aar gjort mindre Skade end sædvanlig, og det er sjældent, at man bemærker ondartet Gnav i Kaalroerne ved Optagningen.

Krusesygen i Kaalroerne har ikke forvoldt saa meget Hjerteforraad-

nelse som oprindelig frygtet. Den har dog gjort en Del Skade, og Angrebet er ofte en af Aarsagerne til, at Roerne har saa lidt Top.

Rustpletter i Kartoflerne tegner ondartet i Aar, sikkert paa Grund af den tørre, varme Sommer. Rustfarvningen forekommer spredt inde i Knolden eller den kan fordele sig i en eller flere Kredse; hvor disse møder Skallen, kan der ses kredsformede Ar udvendigt. Efter alle Iagttagelser kan rustplettede Læggeknolde næste Aar give fuldstændigt sundt Afkom, men det er tvivlsomt, om stærkt plettede Knolde vil overvintre godt?

I Kartoflerne har Smælderlarverne ofte gnavet i generende Grad.

Priksyge i Æbler er almindelig og ofte alvorlig. De brune Pletter, der findes under Skallen breder sig ofte stærkt paa Lageret. Angrebet er almindeligst paa Trær i stærk Vækst og stiger meget stærkt med Frugternes Størrelse, saaledes at store Frugter er langt hyppigere og stærkere angrebet end mindre Frugter. Angrebet er særlig almindeligt paa Bellefleur de France, Tyrrestrup Kirsebæræble og Springrove Codlin, men ogsaa mange andre Sorter kan angribes.

Direkte Bekæmpelsesmidler kendes desværre ikke. Tørke og især stærk Regn efter en Tørkeperiode synes at fremme Angrebet. Det kan hæmmes ved Nedplukning lidt tidligere end normalt og ved Opbevaring i Kølerum.

Blodlusen, der har gjort sig særlig bemærket i Aar, er blevet fundet i en Del Haver i Odenses Omegn og et Par Steder i Københavns Omegn. Vi modtager gerne Meddelelser om nye Forekomster!

Chrysanthemumrust er almindelig og ofte ondartet.

Lyngby, d. 10. November 1933.

Statens plantepatologiske Forsøg.

Der er for Oktober indkommet 22 Beretninger; endvidere er der besvaret 211 Forespørgsler.

KORN.

Vintersædens Spiring er mange Steder sket over lang Tid, da Jorden har været for tør til ind i Oktober; vanskeligst har det været med Hvede i reolpløjet Grønjord (N. A. Olesen).

RODFRUGT.

Krongalle (*Bacterium tumefaciens*) synes stadig at forekomme ret stærkt ved Hjorkær (Th. Pedersen).

Marmorering i Kaalroer er, som det maatte frygtes efter Sommer-tørken, meget udbredt; i hvert Tilfælde paa let og kalkrig Jord er der allerede en Del Kærneraad.

Kaalbrok (*Plasmodiophora brassicae*) er omtalt som ret ondartet fra Hjorkær og Aabenraa, hvor tidlig Saaning, Anvendelse af Sommergødning til Roer og eventuel Dyrkning af de kaalbrokfaste Stammer ikke drages til Nytte (L. Ravn, Th. Pedersen).

Meldug (*Erysiphe communis*) har været meget udbredt i Kaalroerne; i Forædlingsarbejdet ved Børkop er det iagttaget, at visse Stammer er meldugsikre (J. S. Fruergaard).

KARTOFLER.

Rustpletter synes at blive en meget ubehagelig Fejl i Aar, efter den tørre Sommer. I et Par indsendte Prøver har det antaget de paa Forsiden afbildede Former; paa de stærkt angrebne Knolde ses der udvendigt paa Skallen kredsformede Ar i Forbindelse med Rustfarvningen. Efter alle Iagttagelser overføres Sygdommen ikke med Læggeknoldene til den ny Avl, men stærkt rustplettede Kartofflers Holdbarhed kan frygtes at være forringet. Juli er ofte plettet; ved Aalborg er Erdgold stærkt angrebet, Alpha mindre og Akme mindst (J. Chr. Andersen-Lyngvad).

ERNST GRAM.

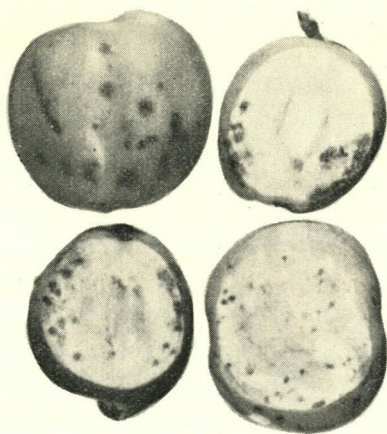

FRUGTHAVEN.

Priksygen i Æbler er vel nok den Sygdom, som lige for Tiden interesserer Frugtavlerner mest. Interessen skyldes dels det, at Sygdommen er saa lumsk, den ses ikke eller kun lidt ved Nedplukningen, men breder sig saa paa Lageret, dels skyldes Interessen, at man staar uden virkelige Bekæmpelsesmidler mod denne Sygdom.

Priksygen har været Genstand for talrige Undersøgelser i frugtdyr-

kende Lande, f. Eks. Amerika og Australien og her hjemme bl. a. i Gødningsforsøgene paa Blangstedgaard. Der er aldrig fundet nogen Snylter i de angrebne Æbler. Begyndende Angreb ses som smaa, nedsænkede Partier i Skallen, fjerner man den ses i Kødet tørre, brune Pletter, som

Æbler med Prikksyge.

gaar $\frac{1}{2}$ cm eller saa ind i Æblet. Ved videre fremskredne Angreb bliver Pletterne brune udvendig og kan være helt sammenhængende i Kødet og kan gaa dybt ind, ofte findes Pletterne særlig i et Bælte rundt om Æblet paa dettes øverste Halvdel.

Æble med Prikksyge efter daarlig Opbevaring.

Sygdommen er værst i tørre Aar, dog især naar der pludseligt er kommet megen Regn efter en Tørkeperiode. Sygdommen er meget stærkt stigende med Æblernes Størrelse og stiger med Gødningstilførslen og Udbytte. Det er dog ingenlunde saadan, at det kun er, hvor der gives urimelig store Gødningsmængder, at Sygdommen optræder, tværtimod optræder den ofte, hvor der gives de Mængder, som er nødvendige for at faa et

rimeligt Udbytte, medens den er langt mindre fremtrædende paa de ugødede eller ensidigt gødede Parceller, hvor Frugtudbyttet er alt for ringe. Det maa dog fraraades at gøde unge Træer før de er kommet i fuld Bæring, hvis Jorden ikke er mager.

Tidlig Nedplukning og Opbevaring i Kølerum hæmmer Sygdommen.

Sygdommen kan optræde paa mange forskellige Sorter, er særlig slem paa Bellefleur de France, men ogsaa Springrove Codlin og Tyrrestrup Kirsebæræble angribes hyppigt. Disse Sorters Modtagelighed er almindeligt kendt og dette bekræftes tilfulde af Indberetningerne, vi har faaet til denne Maaned.

Som modtagelige Sorter nævnes endvidere: Barritskov, Skønheden fra Langeland (E. Christiansen), Mølleskov, Møllers Venus og Signe Tillisch (A. Andersen Kjær), Marselisborg Sommeræble og Marieæble (N. C. Jensen), Rødt Ananasæble, Elmelund og Belle de Boskoop (J. C. Myrhøj).

Fra Tystofte skrives, at det er kun et enkelt Træ af en Række paa 8 af Sorten Springrove Codlin, som de fleste Aar har mange Frugter ødelagte. Tidligere er 2 Ribston Pippin blevet ryddet, fordi Frugterne blev ødelagt af Priksyge og det samme er Tilfældet andre Steder i Omegnen ogsaa med Manks Codlin (A. Feilberg).

Fra Nordsjælland bekræftes Reglen om, at det som sædvanlig er de største Frugter, det er gaaet mest ud over og især Frugter fra unge eller tilbageskaarne Træer i stærk Vækst (A. Andersen Kjær).

Glassede Æbler er i Aar særlig set paa Hvid Astrakan, Bellefleur de France, Gul Graastener, Møllers Venus, Mølleskov og Rival. Vi har dog Indtrykket af, at Sygdommen ikke har været af egentlig praktisk Betydning, idet kun enkelte Æbler paa Træerne er angrebet. De glassede Æbler smager ret flovt, men kan godt spises og kan ogsaa holde sig nogen Tid. Sorten Morsø Glasæble, der er ret almindelig paa Mors og paa Skivegnen, er altid glasset.

KØKKENURTER.

Selleribladpletsyge (*Septoria apii*) har mange Steder bredt sig stærkt i Oktober, men nogen større Rolle har dette sene Angreb næppe haft for Vægtudbyttet (Verner Nielsen).

PRYDPLANTER.

Chrysanthemumrust (*Puccinia chrysanthemi*) er meget udbredt og gør mange Steder stor Skade (Verner Nielsen).

Rosenskimmel (*Peronospora sparsa*) har optraadt stærkt i et Hus ved Odense, hvor Fyringen blev paabegyndt for sent, men blev helt standset ved Fyring (Verner Nielsen).

ANNA WEBER.

KORN.

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). Fra Brønderslev meldes om et enkelt stærkt Angreb i Rug (V. Kristensen). Paa Tystofte har man bemærket lidt Angreb paa Græs udplantet i Brak (H. Bagge).

KARTOFLER.

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). En Del Steder har Larverne gnavet Kartofflerne i generende Grad. Fra Bornholm meldes saaledes om nogle slemme Angreb (H. Nielsen).

KORSBLOMSTREDE.

Knoporme (*Agrotis spp.*). Hist og her er der bemærket en Del Gnav i Kaalroerne.

Kaalfluellarver (*Chorthophila floralis*). De sene Angreb har været usædvanlig godartede i Aar. Fra Tylstrup og Omegn skrives: I de fleste Kaalroemarker optræder Larverne godartet i Aar. Kun paa tørre, høje Markpartier, hvor Roerne er meget smaa som Følge af Tørken, kan der være temmelig meget Gnav af Larverne (S. Svendsen).

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Ved Optagningen af Roerne viser det sig i Almindelighed, at Hjerteforraadnelsen ikke er saa udbredt, som man havde ventet efter de stærke Angreb af Krusesyge. En Del Skade er der dog sikkert forvoldt, og Krusesygen er delvis Aarsag til, at Roerne mange Steder har saa lidt Top. Fra Børkop skrives: Paa visse Stammer og Familier af Bangholm kan Krusesygen være ret ondartet, og Udbyttet nedsat i betydelig Grad. Interessant er det at se, at Angrebet følger de samme Stammer og Familier hele Forsøget igennem, saaledes at der op til en helt ødelagt Bestand i en modtagelig Familie kan ligge en fuldkommen sund Bestand i en modstandsdygtig Stamme eller Familie (J. Fruergaard).

FRUGTHAVEN.

Blodlus (*Schizoneura lanigera*) har som allerede meldt optraadt særlig stærkt i Aar. Der er fundet adskillige nye Angreb i Haver omkring Odense, og vi har modtaget Indberetning om to nye Tilfælde i København og Charlottenlund.

PRYDPLANTER.

Tæger (*Capsidae*) har ofte været slemme ved Chrysanthemum. Skadevirkningen ses tydeligt, naar Blomsterne springer ud. Ofte er 30—40 % af Blomsterne »halve« eller skæve (V. Nielsen).

Begoniathrips (*Scirtothrips longipennis*). Angreb af denne Art synes at være mere udbredt end sædvanlig paa Begonia (V. Nielsen).

PROSPER BOVIEN.
